

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

МЕТОДОЛОГІЯ ГУМАНІТАРНОГО ПІЗНАННЯ

[26.135]

Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарного менеджменту
Кафедра філософії та культурного менеджменту
03 Гуманітарні науки; 033 Філософія;
Освітньо-професійна програма «Філософія»; «Практична філософія»

Викладач:	Шевчук Катерина Сергіївна, доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії
Кредити та кількість годин:	3 ECTS; 90 годин: 26 год. лекційних, 18 год. семінарських, 2 консультації та 40 год. самостійної роботи; екзамен - денна форма 3 ECTS; 90 годин: 4 год. лекційних, 4 год. семінарських та 82 год. самостійної роботи; екзамен - заочна форма
Статус дисципліни:	обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Мова навчання:	Українська
Форма навчання:	очна (денна), заочна

I. Опис навчальної дисципліни

Методологія гуманітарного пізнання – це дисципліна, яка спрямована на розвиток методологічної культури студентів. Навчання принципів проведення наукових досліджень є важливою складовою культурологічної освіти. Тому освітня програма передбачає цикл дисциплін, які знайомлять студентів із основними принципами наукового дослідження, а також з особливостями гуманітарного пізнання. Під час вивчення даного курсу студенти матимуть змогу дізнатися про основні етапи розвитку гуманітарних наук, їх особливості та відмінності від природничих наук. Буде обговорено проблематику істинності знання, а також основні способи його здобування та систематизації. Основна ж увага буде зосереджена на найбільш значущі методологічні підходи, які використовуються в гуманітарних науках (наприклад, феноменологія, герменевтика, структуралізм, мікроісторія та ін.).

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна **мета** навчального курсу «Методологія гуманітарного пізнання» полягає у формуванні у слухачів уявлення про специфіку гуманітаристики, її роль у розвитку

суспільства, окреслити для них увесь спектр основних методологічних підходів, ознайомити з можливостями застосування тих чи інших методологій до досліджень культури, історії, літератури, політики та ін. Крім того, курс покликаний показати зв'язки гуманітарних наук із актуальними проблемами сучасності.

Завдання курсу – розвинути та набути такі фахові та загальні компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність працювати автономно.
- ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
- ЗК 12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

- ФК 2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.
- ФК 5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.
- ФК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
- ФК 7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
- ФК 8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.
- ФК 11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.
- ФК 12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.
- ФК 13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.
- ФК 17. Здатність аналізувати і інтерпретувати соціокультурні явища в їх комунікативному, ігровому, антропологічному контекстах.

III. Результати навчання

ПРН 4	Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики вивчити основні принципи досліджень в гуманітарних науках;
ПРН 7	Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання. ● дізнатися про особливості різних методологічних підходів; ● застосовувати методологічні підходи для власних досліджень; ● порівнювати різні методологічні підходи.
ПРН 11. ПРН 13.	Уміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання. • знати основні поняття різних методологічних підходів, що застосовуються в культурологічних дослідженнях; • уміти застосувати понятійний апарат, що походить з різних підходів та напрямів, для творення методологічної програми власного дослідження; знати значення найважливіших термінів, які застосовують в методологічних підходах гуманітаристики.
ПРН 10.	Уміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
ПРН 12.	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
ПРН 17.	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, з врахуванням міждисциплінарного підходу, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. • використовувати методології герменевтики, структуралізму, постколоніальних студій, мікроісторії, феноменології тощо; • формувати міждисциплінарні підходи для дослідження сучасних культурних явищ; • співвідносити методологічні підходи із предметом дослідження; • формувати цілісні методологічні програми для власних наукових досліджень сучасних феноменів культури, соціокультурних процесів та викликів сучасності.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття
1	Основи філософії науки.	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма: Лекція (2 год.)
2	Структура наукового знання. Розвиток наукового знання.	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма:

		-
3	Аксіологічні аспекти наукового пізнання	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: -
4	Специфіка гуманітарного пізнання	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: -
5	Методи науки та їх роль у пошуку істини	Денна форма: Лекція (4 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма: Семінарське (2 год.)
6	Школи та напрямки сучасної методології	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма: -
7	Основи наукового стилю. Науковий есей	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма: Лекція (2 год.)
8	Основи структуралістської методології	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.)

		Заочна форма: -
9	Специфіка герменевтичної методології	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма: -
10	Основи феноменологічної методології	Денна форма: Лекція (2 год.) Семінарське (2 год.) Заочна форма: -
11	Мікроісторія	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: Семінарське (2 год.)
12	Постколоніальні студії	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: -
13	Цифрова гуманітаристика	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: -